

The background of the entire page is a photograph of a canal in Ouder-Amstel. In the foreground, there is a wooden bridge with a white railing. Behind the bridge, there are several traditional Dutch houses with gabled roofs. Some of the roofs are covered in snow. In the background, a church with a tall, dark tower is visible. The sky is overcast and grey. The image is partially obscured by a large, white, wavy shape that curves from the top right towards the bottom right, framing the title.

Kadernota 2025-2028 Gemeente Ouder-Amstel

4.3 Risico's en onzekerheden

Algemene Uitkering - Inkomsten Gemeentefonds

Op basis van de voorjaarsnota van het Rijk hebben we een schatting gemaakt van de inkomsten die we de komende jaren kunnen verwachten uit het gemeentefonds. Deze inkomsten zijn echter slechts een schatting en kunnen nog veranderen. Daarom zijn ze niet meegenomen in deze kadernota. Toch is het belangrijk om een beeld te hebben van wat ons te wachten staat.

Verwachte ontwikkelingen:

- 2025: In 2025 zullen we waarschijnlijk een aanzienlijke daling van de inkomsten uit het gemeentefonds ervaren. Dit komt doordat het Rijk overstapt op een andere manier van berekenen van het Loon- en Prijsontwikkeling accres (LPO accres), wat slechts gedeeltelijk wordt gecompenseerd. We verwachten slechts de helft van wat we volgens de oude systematiek zouden ontvangen. Daarnaast zal de opschalingskorting nog niet van toepassing zijn.
- 2026 en verder: Vanaf 2026 verwachten we een compensatie voor het lagere LPO accres door een hoger Volume accres. Ook kunnen we vanaf 2026 rekenen op de opschalingskorting. Dit zou de inkomsten vanuit het Rijk moeten stabiliseren, maar nieuwe ontwikkelingen zijn altijd mogelijk.

Onzekerheid:

Het is echter hoogst onzeker wat de komende jaren gaan brengen. Het nieuwe kabinet lijkt te willen bezuinigen op het ambtelijke apparaat, wat mogelijk tot verdere financiële tegenvallers kan leiden. We moeten ons voorbereiden op mogelijke financiële uitdagingen en flexibel blijven om hierop te reageren.

Het is van groot belang om de ontwikkelingen rondom het gemeentefonds nauwlettend te volgen en waar mogelijk ons beleid hierop aan te passen. We moeten realistisch zijn over onze financiële positie en proactief handelen om de belangen van onze gemeente te behartigen.

Reservepositie

De reservepositie van de gemeente Ouder-Amstel bevindt zich momenteel boven de vastgestelde minimale ondergrens van € 2.000.000 aan algemene reserve (€ 1.000.000 "vrij besteedbaar" en € 1.000.000 "niet vrij besteedbaar"). Dit blijkt uit de vastgestelde jaarstukken van 2022 en de verwerking van het resultaat voor dat jaar.

Prognose algemene reserve:

- 2023: De verwachting is dat de resultaten van de jaarstukken 2023 de reservepositie zullen beïnvloeden.
- Eerste burap 2024: Verdere ontwikkelingen worden verwacht na verwerking van de resultaten uit de eerste bestuursrapportage van 2024.
- Kadernota 2025-2028: De resultaten uit de kadernota 2025-2028 zullen ook een impact hebben op de algemene reserve.

Toekomstige ontwikkeling:

Gezien de groei van onze gemeente en de verwachte lasten die vooruitlopen op de extra baten, is het wenselijk om een ruimere stand van de algemene reserve te hebben.

Echter, na verwerking van de resultaten uit de kadernota blijft de reservepositie in de komende jaren niet boven de minimale ondergrens van de algemene reserve.

Evaluatie van de nota reserves en voorzieningen:

Bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen zal ook de gewenste minimale stand van de algemene reserve opnieuw worden beoordeeld. Het is van belang om een balans te vinden tussen het handhaven van een gezonde reservepositie en het financieren van toekomstige investeringen en ontwikkelingen van onze gemeente.

Bezuinigingsopdracht

Als gevolg van de mutaties uit deze kadernota en de negatieve invloed daarvan op de resultaten van de komende jaren, heeft het college besloten om het ambtelijk apparaat een bezuinigingsopdracht te geven.

Doel:

Het doel van de bezuinigingsopdracht is om de algemene reserve de komende jaren op een minimumpeil van € 4.500.000 te houden.

Concrete opdracht:

Tijdens het opstellen van de meerjarenbegroting moet worden onderzocht waar bezuinigingen mogelijk zijn. Er zal in 2025 € 500.000 en vanaf 2026 tot 2028 structureel € 1.000.000 moeten worden bezuinigd om aan dit doel te voldoen.

De bezuinigingsopdracht zal zorgvuldig worden uitgevoerd, waarbij er wordt gezocht naar mogelijkheden om efficiënter te werken zonder de kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners in gevaar te brengen.

Overige risico's

De toekomstige groei van onze gemeente brengt verschillende risico's met zich mee. Hieronder worden enkele risico's benoemd die van invloed kunnen zijn op onze gemeentelijke organisatie en financiën:

1. Ambtelijke capaciteit voor groei:
 - De verwachte groei van de gemeente vereist mogelijk een investering in ambtelijke capaciteit bij Duo+ voor gebiedsontwikkeling.
 - Momenteel is hier nog geen rekening mee gehouden in de meerjarenbegroting, behalve voor de uitbreiding van het areaal.
 - Het benodigde aantal medewerkers wordt per team beoordeeld en kan leiden tot een voorstel voor opname in de begroting van 2025.
2. Impact op gemeentelijke organisatie:
 - De verwachte groei heeft gevolgen voor de gemeentelijke organisatie en kan leiden tot toename van lasten, baten en investeringen.
 - De impact van de groei op de organisatie en de financiën wordt momenteel geraamd, maar de werkelijke situatie kan hiervan afwijken.
3. Onzekerheid in bouwontwikkelingen:
 - Vertragingen of versnellingen in verwachte bouwontwikkelingen kunnen leiden tot afwijkingen in de begroting, zowel positief als negatief.
 - Deze ontwikkelingen zijn moeilijk te voorspellen en kunnen aanzienlijke financiële gevolgen hebben.
4. Externe factoren:

- Externe factoren zoals economische conjunctuur, pandemieën en andere onvoorziene gebeurtenissen kunnen ook invloed hebben op de financiële situatie.
- Het is lastig om deze factoren te voorspellen, maar ze kunnen wel aanzienlijke impact hebben op de gemeentelijke financiën en beleid.

Het is belangrijk om deze risico's in gedachten te houden bij het plannen en beheren van de gemeentelijke financiën en organisatie, en om flexibel te blijven om hierop te kunnen reageren.

Frauderisico

Naast externe risico's zijn er ook interne risico's waar we als gemeente mee te maken hebben, zoals fraude. Fraude kan ernstige gevolgen hebben, variërend van financiële schade tot reputatieschade en juridische procedures. Om fraude te beheersen en de risico's te verlagen, is een effectief stelsel van frauderisicobeheersing essentieel.

Wat we doen:

1. Integriteitsregeling en gedragscodes:
 - We hebben een integriteitsregeling en gedragscodes vastgesteld om een cultuur van integriteit te bevorderen en ongewenst gedrag te voorkomen.
2. Frauderisicoanalyse:
 - In 2024 hebben we een frauderisicoanalyse uitgevoerd om inzicht te krijgen in mogelijke fraude, geïdentificeerde risico's en bestaande beheersmaatregelen.
 - Deze analyse helpt ons om gericht actie te ondernemen om fraude te voorkomen en te beheersen.
3. Regeling misbruik en oneigenlijk gebruik:
 - We hebben een regeling misbruik en oneigenlijk gebruik ingesteld om duidelijke kaders te bieden en ongewenst gebruik van gemeentelijke voorzieningen tegen te gaan.
4. Aandacht in processen en procedures:
 - In onze processen, procedures en interne controles is er specifieke aandacht voor het voorkomen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik.
 - Risicomanagement wordt integraal toegepast om fraude en andere risico's te beheersen.

Verder te nemen stappen:

- Het is belangrijk om de frauderisicobeheersing te waarborgen in onze processen en deze periodiek te laten controleren door de Verbijzonderde Interne Controle.
- Door voortdurende evaluatie en verbetering van ons stelsel van frauderisicobeheersing blijven we alert op nieuwe risico's en kunnen we tijdig maatregelen nemen om fraude te voorkomen en aan te pakken.

Vluchtelingen Oekraïne

De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne legt momenteel een aanzienlijke druk op ons ambtelijke apparaat en het zorgveld, zoals huisartsen en scholen. Tot nu toe hebben we met de huidige taakstelling deze uitdagingen het hoofd kunnen bieden.

Huidige situatie:

- Met de huidige taakstelling is de opvang uitvoerbaar gebleken.
- Er is voldoende inzet van medewerkers uit verschillende sectoren, waaronder het ambtelijke apparaat, onderwijspersoneel en zorgpersoneel.

Risico's en uitdagingen:

- Personeelstekort: Bij een grotere taakstelling of het verzorgen van meer opvang kunnen we te maken krijgen met onvoldoende beschikbare medewerkers voor de uitvoering.
- Onderwijspersoneel en zorgpersoneel: De druk op het onderwijspersoneel en zorgpersoneel kan toenemen bij een grotere opvang van vluchtelingen.
- Financiële dekking: Hoewel de dekking met gelden vanuit het Rijk tot nu toe voldoende lijkt te zijn, is dit nog niet gegarandeerd na 4 maart 2025.

Maatregelen:

- We monitoren voortdurend de situatie en houden rekening met mogelijke scenario's voor een grotere taakstelling of toenemende opvang.
- Indien nodig zullen we maatregelen nemen om voldoende personeel te werven en de capaciteit van het zorgveld en onderwijs te waarborgen.
- We blijven in nauw contact met het Rijk om de financiële dekking te waarborgen en passende ondersteuning te ontvangen.

Voortgang en evaluatie:

- We blijven de situatie nauwlettend volgen en zullen indien nodig maatregelen nemen om de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne adequaat te blijven verzorgen.
- Na 4 maart 2025 evalueren we de situatie opnieuw en zullen we indien nodig ons beleid aanpassen om de uitdagingen het hoofd te bieden.